

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' סגן נשיא, השופט אסף זגורי

בעניין הקטינה: ו.ס. באמצעות אפוטי לדין,

עו"ד ר. אסליה-גיבארין מהלשכה לסיוע משפטי

התובעת

כ. ס.

ע"י ב"כ עוה"ד אומיימה חאמד (לשכה לסיוע משפטי)

נגד

הנתבעים

1. י.א.

ע"י ב"כ עוה"ד קלאודיה שלאבנה (לשכה לסיוע משפטי)
2. היועץ המשפטי לממשלה

פסק דין

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

האם יש להיענות לבקשת אם להוסיף שם פרטי לקטינה בניגוד לעמדת האב?

התביעה של האם:

1. התובעת הינה גרושתו של הנתבע 1 ולצדדים 2 בנות משותפות, אחת מהן היא הקטינה "ו.ס." שפרטיה בכותרת (להלן: "האם", "האב" "הילדה"). הצדדים הינם ערבים נוצרים.

2. בכתב התביעה עותרת האם להוסיף שם פרטי נוסף לילדה כך שבנוסף לשם "ו.ס." יתווסף השם "ג.ס."

3. האם טוענת, כי הילדים בכיתתה של הקטינה מכנים אותה בשם "ג.ס.", כי כל בני משפחתה מצד האם מכנים אותה כך וכי מדובר בעתירה פרי רצונה של הקטינה. לדבריה, צירוף שם פרטי כמבוקש יבטא טוב יותר את אישיותה של הקטינה ותואם את עמדתה ויאפשר לה להתנהל בחופשיות רבה יותר בבית הספר (שם האב אוסר על הצוות החינוכי לכנות את בתו בשם "ג.ס.").

4. האם טוענת כי מומחה שמונה על ידי בית המשפט תומך בעמדתה זו ואילו עמדת העו"ס והאפוטי לדין המתנגדות לכך מתעלמות מהעובדה שבפועל גם אם לא ישונה שם הקטינה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

במרשם האוכלוסין, הרי בחברה של הקטינה כך נוהגים לכנותה וההתנגדות היא רק לשינוי הפורמלי.

ההגנה/עמדה של האב:

5. האב מתנגד בתוקף לשינוי או הוספת שם נוסף לשמה הפרטי של הילדה. לדבריו, היא נקראה על שם אמו, והדבר מלמד על הזיקה למשפחתו, על רגש, מסורת ותרבות. זאת ועוד, היא מזוהה עם שמה הפרטי כל חייה ואין כל מקום לעשות שינוי במצב דברים זה. גם אם הקטינה הייתה מביעה רצון מפורש לשינוי השם או הוספת שם פרטי, אין מקום ליתן משקל של ממש לרצון זה שכן מדובר בהחלטה ארוכת טווח עם משמעויות רבות שילדה בגילה של בתו אינה יכולה להבין או לשקול לעומק.

6. האב סומך ידיו על עמדת תסקיר הסעד והאפוטר' לדין ומתנגד לעמדת הפסיכולוגי שמונה כמומחה מטעם בית המשפט הואיל ולדבריו מדובר בחוות דעת חסרה שאינה לוקחת בחשבון את הסכסוך ההורי, את הרקע והעבר של המשפחה, בהערכה ללא בדיקת אינטראקציה בין הילדה לבין שני הוריה ומסקנתה של חוות הדעת, כי הוספת השם תביא לסיום הסכסוך בין ההורים היא מסקנה שגויה מיסודה.

7. האב טוען, כי הפתרון הוא להפנות הצדדים לתיאום הורי והדרכה הורית ולהימנע מהליכים משפטיים או הכרעות כפויות שרק מסלימים הסכסוך. מכל מקום, היענות בחיוב לתביעה משמעותה חיזוק והשרשת הפיצול בעולמה של הילדה ולכך אין ליתן יד.

תסקיר העו"ס לסדרי דין:

8. בית המשפט הזמין תסקיר סעד מעו"ס לסדרי דין המכירה היטב את הסכסוך בין הצדדים ומלווה את המשפחה בשנים האחרונות. כבר בדיווח ראשוני מיום 29/1/18, עוד בטרם עריכת התסקיר הביעה העו"ס התרשמותה, כי העתירה לשינוי השם הפרטי נובעת ממחלוקות בין ההורים שטרם עובדו. דברים אלה עלו מתכנים שהובאו על ידי ההורים לחדר הטיפוליים במסגרת פרוייקט "נתיבים להורות" שנטלו בו חלק. באותו דיווח מציינת העו"ס, כי עמדתה של המטפלת המשפחתית הולמת את עמדתה שלה ולפיה אין מקום בשלב זה לשנות שם המשפחה של הקטינה מקום שתכני הקונפליקט בין הצדדים טרם עובדו דיים בין הצדדים והדבר יהווה נדבך נוסף המסלים את הסכסוך ולא דווקא יהלום את טובת הילדה. העו"ס הסבירה עוד, כי רצוי שהאם תיפתח בהליך הטיפולי כדי שניתן יהיה לעמוד על המניעים האמיתיים להגשת התביעה ולרצון לשינוי שם הקטינה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

1

2 9. בתסקיר הסעד שהוגש ביום 25/3/18 שבה העו"ס על עמדתה לעיל, לדבריה, בשיחה עם
3 האם טענה האחרונה, כי היא עיבדה את הקונפליקט בכך שהיא וסביבתה ומכנים את
4 הקטינה בשם הפרטי הנוסף שהיא ביקשה לשייך לבתה. אלא שקשה לה עם העובדה
5 שהדבר אינו מקבל גושפנקא רשמית וממסדית. גם כאשר הוסבר לה על ידי העו"ס וגורמי
6 טיפול ומקצוע נוספים, כי עמידתה על התביעה והוספת השם משמעותה הנצחת הסכסוך,
7 הסלמתו והעמקת הפער מול עמדת האב היא התעקשה על עתירתה. הקטינה עצמה
8 סיפרה, כי בכל בית קוראים לה בשם אחר. בבית האם היא "ג.ג." ובבית האב היא
9 "יו.יו.". בבית הספר מכנים אותה בשם "ג.ג." לדבריה, היא התרגלה למצב דברים זה,
10 מרגישה שייכות לשני השמות ואין לה העדפה לשם כזה או אחר. כאשר נשאלה לעניין
11 הרצון להוסיף שם פרטי, מסרה כי מדובר היה בכמיהה רבת שנים של אמה, אך היא לא
12 יכולה הייתה להוציא אותה אל הפועל כאשר ההורים חיו יחד ולכן, לאחר שנפרדו, החלה
13 האם לקרוא לשם בשם זה. הערכת העו"ס מנתיבים להורות הייתה, כי **הוספת השם או**
14 **כינויה של הקטינה בשני שמות לפי ההקשר ו/או המקום בו היא נמצאת מעמיקה את**
15 **תחושת הפיצול שבה חיה הילדה והדבר מסלים מעצמו את הסכסוך בין ההורים.** גם
16 בהתייעצות עם עו"ס מחוזי לסדרי דין עלה, כי **הוספת השם תביא להסלמה נוספת**
17 **בסכסוך ואינה מיטיבה עם הילדה או נובעת מטובתה והיא קשורה בתכני הסכסוך.** לכן
18 ובשעה שאין בין ההורים הסכמה, המליצה העו"ס שלא להוסיף ברמה הפורמלית שם
19 פרטי נוסף לקטינה ולאפשר למשפחה להמשיך ולהתנהל באופן בלתי פורמלי כפי
20 שהתנהלה עד כה (כלומר בכל בית קוראים לקטינה בשם אחר).

21

22 **עמדת המומחה – פסיכולוג שמונה על ידי בית המשפט:**

23 10. בהיעדר הסכמה בין הצדדים ובשים לב למשמעות הפסיכולוגית של התביעה מבחינת
24 הילדה, ראיתי לנכון למנות מומחה מתחום הפסיכולוגיה לשם מסירת המלצה מקצועית
25 מתאימה לבית המשפט במחלוקת שבפניו.

26

27 11. המומחה הגיש ביום 18/11/18 חוות דעת ובה המלצה להיענות בחיוב לתביעה וזה היה
28 סיכום חוות דעתו:

29

30 11.1. לילדה התפתחות תקינה וכוחות אגו חזקים אך עם זאת, עלו סימנים לקשיים
31 רגשיים כמו גם רמה גבוהה של חרדות, הפנמת דמויות הוריות בצורה מבלבלת,

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

1 נוסף למתחים וקונפליקטים בלתי פתורים שקשורים ככל הנראה לחוסר יציבות
2 במערכת המשפחתית לאורך שנים.

3 11.2. הפסיכולוג מתרשם, כי שני ההורים מתמודדים עם הסכסוכים הבלתי פתורים
4 ומשקיעים וסוגיית שינוי השם קשורה לאותם קונפליקטים ומעצימה את
5 הכעסים אחד כלפי האחד ומשפיעה על מצבה של הילדה באופן שלילי.

6
7 11.3. מבחינה פורמלית, הפסיכולוג לא מוצא כל תועלת או טעם בהוספת שם פרטי נוסף
8 לקטינה ולא עולות לכך סיבות חברתיות או דתיות וכיו"ב.

9
10 11.4. הוספת השם לא תשפיע באופן שלילי על התפתחותה ותפקודה של הילדה הואיל ויש
11 לה מספיק כוחות והיא מצליחה להתמודד עם שני השמות ומצליחה אף להבחין
12 בצורך של כל אחד מההורים בשם שכל אחד בחר.

13
14 11.5. אין מקום להחליף את השם הפרטי "יו" אליו התרגלה והדבר ישפיע באופן שלילי
15 על תפקודה ויחסיה במשפחת האב ובמערכת החינוך.

16
17 11.6. עם זאת, אי הוספת השם עלולה להגדיל הסכסוך בין ההורים ולהעצים אותו וכך
18 הילדה תידרש להתמודד משך שנים רבות נוספות עם הקונפליקט ללא פתרון ולכן
19 יש להיענות לתביעה.

20
21 עמדת האפוטרופא לדין:

22
23 12. בית המשפט ראה לנכון למנות לקטינה אפוטרופא לדין מטעם הלשכה לסיוע משפטי לשם
24 הבאת קולה באופן אובייקטיבי עד כמה שניתן וכן חיווי דעה נוסף לעניין אותנטיות
25 קולה.

26
27 13. האפוטרופא לדין מתנגדת להוספת שם המשפחה מטעמים דומים לאלה שמסרה העו"ס
28 לסדרי דין.

29
30 14. האפוטרופא לדין סיפרה, כי ביקשה מהקטינה שתכתוב איזה שם מעדיפה והיא כתבה "יו".
31 ואף סיפרה שחוששת מהצעקות והמכות של אמה ודברים אלה נמסרו בדיווח חסוי
32 שמאוחר יותר נמסר לצדדים בדיון מפי האפוטרופא לדין. היא הוסיפה, כי הדברים גם עלו

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

בפני הפסיכולוג. במפגש הראשון עם אמה היא לא התנגדה לשני שמות, אבל עם אביה אמרה שמבקשת שיקראו לה בשם "ו.". האפוט' לדין חשה, כי הקטינה מבולבלת. האפוט' לדין שותפה לעמדת הפסיכולוג כי הילדה חיה עם שני השמות באופן תקין אך היא סבורה שהמהלך הפורמלי של הוספת שם פרטי נוסף לא יטיב עמה. לדבריה, הילדה לא אמורה להיות ביטוי לסכסוך בין ההורים, כל עוד חיה במצב הזה מסתדרת עם שני השמות אז אין צורך בהוספת שם נוסף.

דיון והכרעה:

15. **הסכסוך שבפניי הוא ייחודי ונדיר.** וזאת כל כך מדוע? משום שכפי שנרשם בסעיף 4 לחוק השמות "שם פרטי ניתן לילד על ידי הוריו סמוך לאחר לידתו". סמוך לאחר לידתו נאמר ונרשם ולא "סמוך לאחר גירושיו או פרידת הוריו". שם פרטי, לטעמי, הרבה יותר משם משפחה, מהווה ביטוי לזהותו של הילד ושל האדם. מקום שילד גדל עם שם מסוים, הרי ששינוי השם בצלו של סכסוך הורי חריף ולאחר שנים בהם גדל לתוך מציאות שהשם מיום היוולדו הוא שמו – במקום שכזה יש צורך בראיות מיוחדות מ'עולם טובת הילד' כדי שניתן יהיה להשתכנע כי כך יש לנהוג. וחשוב להשלים, הסכסוך שבפניי נוגע להוספת שם פרטי במרשם האוכלוסין. אין מדובר בכינוי או שם חיבה שהילד מזוהה עמו, מדובר ברצון של אחד ההורים, במקרה הנוכחי, האם, למסד את השינוי בזיהוי השמי של הילדה באמצעות הוספת שם פרטי.

16. פתחתי באמירה, כי סכסוך בין הורים אודות שם פרטי הינו נדיר ואוסף, כי תרתי וחפשתי במאגרים הממוחשבים פסיקה שדנה במקרים דומים ולא מצאתי אפילו מקרה אחד דומה. אמנם קיים מגוון של מקרים ונסיבות בהם עניין שינוי השם מובא להכרעות שיפוטיות, אלא שברובם המכריע של המקרים, אם לא בכולם, המחלוקות בין ההורים או בינם לבין ב"כ היועמ"ש היו והינן מחלוקות ביחס לשם המשפחה של הילד ולא מצאתי מקרה של מחלוקת לעניין שינוי שם פרטי ולהמחשה אפנה לאסופת פסיקה:

▪ ש"ש (ת"א) 31165-11-13 כ. ס. נ' א. (ניתן ביום 30/8/16 ופורסם בנבו) שם נדרשה חברתי השופטת אסתר זייסטינצקי רקובר לבקשת הוספת שם משפחה של אב לקטין שנולד ללא קשר נישואין בין הוריו.

▪ ש"ש (ת"א) 67404-06-18 ל.ב. נ' משרד הרווחה (17/4/19, פורסם בנבו) – חברי, השופט ארז שני שדחה בקשה לשינוי שם משפחה של קטין שנולד מתרומת זרע לשם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1 משפחתו של אחיו; ש"ש (חיפה) 712-07-11 האם ובן זוגה נגד האב, (23/4/12), פורסם
- 2 בנבו);
- 3 ■ ש"ש (ת"א) 40541-03-16 ה.א. נ' א.א. (ניתן ביום 12/12/16 ופורסם בנבו) שם חברתי,
- 4 השופטת קרן גיל שדנה בשינוי שם משפחה של קטין על ידי הוספת שם משפחת אמו;
- 5 ■ ש"ש (קר') 47597-07-11 י.ד. נ' פמ"ח (ניתן ביום 25/1/12 ופורסם בנבו) שם חברתי
- 6 השופטת שירי היימן נדרשה לבקשת שינוי שם משפחה של קטין לשם משפחתה של
- 7 אמו ז"ל שנרצחה על ידי האב.
- 8 ■ אפי' (נצי') 21702-05-13 פלונית נ' ב"כ היועמ"ש (ניתן ביום 13/5/13 ופורסם בנבו),
- 9 באותו מקרה נדרשתי לבקשה של קטינה נזקקת בגיל 16 לשינוי שם משפחתה משם
- 10 הוריה הביולוגיים לשם הוריה האומנים.
- 11 ■ ש"ש (ת"א) 20066-11-14 א.ק. נ' י.א. (23/12/15), פורסם בנבו), שם חברי, השופט
- 12 מרדכי (מוטי) לוי נדרש לתביעת אם להוסיף שם משפחתה לשם המשפחה של קטין
- 13 שנולד לצדדים ללא קשר נישואין;
- 14 ■ תמ"ש (ת"א) 54479-02-16 ב.ש. נ' היועמ"ש (ניתן ביום 19/12/16 ופורסם בנבו), שם
- 15 חברתי סגנית הנשיא מירה דהן נדרשה למתח בין רצון קטין לשינוי שם משפחתו לשם
- 16 האב לבין אפשרות הוספת שני שמות משפחה של שני ההורים) וראו עמדת בית המשפט
- 17 המחוזי בעמ"ש (ת"א) 57289-02-17 שקיבל עמדת הקטין כך ששם המשפחה יהיה רק
- 18 זה של אביו לאור גילו (17 שנים) ורצונו המובהקים;
- 19 ■ תמ"ש (ת"א) 21360-07-16 עזרתי נ' היועמ"ש, (ניתן ביום 15/2/17 ופורסם בנבו), שם
- 20 חברתי השופטת איריס ארבל אסל נדרשה לבקשת הוספת שם משפחה שלישי (של בן
- 21 הזוג של האב) לשם משפחה של קטינות בנות 16);
- 22 ■ תמ"ש (ת"א) 28398-10-12 נ.ש. נ' ק.ש., (ניתן ביום 19/5/16 ופורסם בנבו) שם חברתי
- 23 השופטת תמר סנונית פורר נדרשה לבקשת שינוי שם משפחה של קטינה על ידי הוספת
- 24 שם משפחתה של בת הזוג של האם לאור קשרי אחאות בין הקטינות לבין עצמן);
- 25 ■ וראה עוד רבים אחרים וטובים שתקצר היריעה מלפרטם.
- 26
- 27 17. השם הפרטי שניתן לילדים על ידי ההורים סמוך ללידתם הוא פרי מקבץ של נימוקים,
- 28 טעמים, אסוציאציות, אמונות, נסיבות, אסטרטגיות, נרטיבים ורעיונות. אלה קשורים
- 29 לאישיות ההורים אך גם לחברה, למסורת ולדת אליה הם משתייכים. לא מצאתי
- 30 מחקרים על בחירת שם בקרב האוכלוסיה הערבית בישראל, אך כן נמצא מחקר בעניין
- 31 בחירת שם פרטי והשתקפותה של הגלובליזציה בבחירתו בקרב יהודים (ראו עבודת תזה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

של אושרי זיגלבוים, "השתקפותה של הגלובליזציה בבחירת שמות פרטיים ליילודים יהודיים בישראל מתחילת המילניום" מאי 2014, אוניברסיטת חיפה (להלן "זיגלבוים"). יש להניח כי חלק ניכר מטעמים לבחירת השם הפרטי דומים וקיימים גם בקרב החברה הערבית וזה גם עולה מטענות הצדדים שבפניי לעניין בחירת השם המקורית של הילדה "יו.א." (על שם אמו של האב).

18. זיגלבוים מצביע על שורה ארוכה של נימוקים לבחירת שם פרטי המתקבצים להם ב-3 קבוצות של נימוקים:

- א. **נימוקים פסיכולוגיים** (ביטוי נרקסיסטי נורמלי, המשכיות שם משפחת אם בשם פרטי של היילוד, מילות שייכות בשם, מכנה משותף בין שם ההורים לשם היילוד, תיקון יחסי הורה-ילד); **רגשות ההורים** (רגשות שהשם מעורר, קונוטציות רגשיות כלפי השם, רגשות כלפי נושא השם, הנצחה של אדם קרוב, ביטוי משאלה עבור היילוד, רגשות ההורה כלפי שמו);
- ב. **נימוקים לשוניים** (ריבוי אותיות לחיזוק השם, הימנעות מאותיות מסוימות, צליל נעים, חריזה, צליל גלובלי, קרבה פונטית לשם אחר, משמעות סמנטית ועוד);
- ג. **נימוקים סוציולוגיים ומושפעות חברתיות**;

19. מחקרים מראים כי בחירה בשם פרטי ליילוד על פי שם של קרוב משפחה של אחד ההורים הינו מהלך נפוץ גם בחברה המערבית במשך עשורים רבים. אופיינה נטייה לקרוא ליילודים בעיקר על שם קרובי משפחה מצד האב (2/3 מהמקרים), כאשר בדרך כלל מדובר היה בבחירת שם מי מהורי האב או בחירה באח אהוב במיוחד. זאת ועוד, נמצא כי לעתים יש בכך כדי לקיים קרבה מיוחדת בין היילוד לבין קרוב המשפחה שעל שמו הוא נקרא, חרף פער בין-דורי ביניהם (Alice S. Rossi "Naming children in the Middle-class", *American Sociological Review* vol. 30(4) 1965 499-513). שם פרטי שניתן ליילוד בעקבות סבתא מבסס מאוחר יותר את המקום של אותו ילד במשפחתו. ראו בהקשר זה:

J. Finch "Naming Names: Kinship Individuality and Personal Names, *Sociology*, 2008 vol 42(4) 709

20. גם במקרה שלפניי הסביר האב, כי הילדה "ו." נקראה על שם אמו, הגם שבמגזר הערבי נהוג לכנות הבת הראשונה על שם הסבתא וכאן מדובר בילדה השנייה. לדבריו, הדבר

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

מלמד על כך שלא הייתה כל התנגדות מצד האם למהלך זה. היענות בחיוב לתביעה מעלה תהיות וסימני שאלה לגבי שינוי היחס לקטינה במשפחת האב במקרה שבו ישונה שמה הפרטי תוך הפחתת משקל שמה הפרטי המקורי שהוא שם הסבתא מצד האב. ויש לזכור, כי האב גר בקרב משפחתו הגרעינית כנהוג במגזר הערבי.

21. אין כל חולק, כי לשם משקל משמעותי בזהותה של הילדה ובגיבושה ; כל ילדה עוברת הליך חברות המכונה בלעז "סוציאליזציה". מדובר בתהליך התנסות מתמשך בו לומד היחיד להיות חלק מהחברה ומהתרבות שבהן הוא חי. התהליך משפיע על עיצוב אישיותו של האדם, על דרך התנהלותו ועל מחשבותיו ורגשותיו. תהליך זה מוצא ביטוי ומושפע בוודאי בבחירת שמות הילדים (זיגלבוים, לעיל).

22. הילדה שבפניי נולדה בשם "ו.ו." **ורק עם שם זה**. מדובר בילדה, ילידת 19/4/2015 שהיא כיום בגיל 6 שנים וחצי. אין חולק, כי **רק לאחר גירושי הצדדים ופרידתם, החליטה האם (ללא שיתוף של האב או הסכמתו) לכוות את הקטינה בשם "ג.ו."**. הסכסוך בין ההורים שלפניי הוא סכסוך קשה והילדות המשותפות שלהם גדלות **בפיצול**. הדבר מוצא ביטוי בחלק ניכר מתחומי החיים. ראשית, יש איבה בין ההורים. האב מתקשה להשלים עם הגירושין שהיו בחירתה של האם. האם מאשימה את האב שכל חיי הנישואין נהג בה באלימות. הצדדים חלוקים תדיר בעניין זמני שהות ומאשימים אחד את השני בטיב הטיפול וההשגחה על הקטינות. האב היה בעל אטליז בעבר ואילו האם טבעונית, כך שהמזון בשני הבתים שונה בתכלית וגם תפיסות העולם בהקשר זה. האם 'מערבית' יותר בתפיסתה, האב 'שמרן'. לא די בכל הסממנים המפרידים והמפלגים בין ההורים ומשפחותיהם, כעת מצטרף "לחגיגה" עניין שמה הפרטי של הקטינה שמחריף עד מאוד את הפיצול ; בבית האם בלבד מכנים את הקטינה רק בשם "ו.ו." ואילו בבית מכנים את הקטינה רק בשם "ג.ו." חברים ומורים מכנים הקטינה בשמות אלה לסירוגין.

23. כאשר בוחנים מצבם הרגשי של ילדים להורים גרושים, מבקשים לראות כיצד הילדים מסתגלים ומתמודדים עם השינוי שנכפה עליהם בעקבות בחירת הוריהם. מחקרים שבחנו הסתגלות ילדים לגירושין מצאו כי מקום שילדים ממשיכים לחוות אקלים של קונפליקט הורי מתמשך הם נחשפים לאווירה של מתח, מריבות, הכפשות, השמצות וסכסוכי משמורת ואפוטרופסות רק מחריפים את האווירה האמורה, (ראו E. M. Hetherington & M. Stanley-Hagan, (1999) "The Adjustment of Children with

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

Divorced Parents: A Risk and Resiliency Perspective", *The Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, vol. 40 (1) 129-140. לכך יש השלכות ותוצאות מזיקות וארוכות טווח מבחינת הילדים והתפתחותם הרגשית עד כדי חרדה, דימוי עצמי נמוך, התנהגות אנטי סוציאלית, דכאון, האשמה עצמית, קשיים במיומנויות חברתיות, קושי בוויסות ושליטה בדחפים ועוד. החשש הוא שסכסוך הורי בעצימות גבוהה תוך עירוב הילדים על ידי ההורים עלול להפוך מקושי בהתפתחות הילד לכדי פתולוגיה של ממש!

24. כאמור, חוויית הפיצול שהילדה "ו." גם כך כתוצאה מסכסוך הגירושין המתמשך וההכפשות ההדדיות של ההורים האחד את השני הינה חוויה קשה. החשש של בית המשפט, וכאן גם הטעם לכך שאיני יכול לקבל עמדת המומחה מטעם בית המשפט, הינו מפני החמרה משמעותית של חוויית הפיצול והשרשתה בקרב הילדה. חוויית הפיצול היא לכשעצמה גורם פתולוגי בהתפתחות רגשית של ילדים. כשהיא מתמשכת היא עלולה ליצור בעיות בתחושת הנפרדות העצמית, נטיה להתמזגות באחר, אשמה על דחיית הורה ובמקרה שלנו נטישת אביו והתרחקות ממנו (ומכל משפחת האב בכלל) וספקות לגבי הערך העצמי (ראו: Kelly J.B. & Johnston J.R. (2001), The alienated child: A reformulation of parental alienation syndrome. *Family Court Review*, 39, 249-266).

25. בעיני בית המשפט, הניסיון של האם לבחור שם פרטי אחר עבור הילדה ולמעשה למחוק חלק מזהות קיימת וליצור עולם חצוי אינו מתיישב כלל עם טובתה של הקטינה ועלול גם להיחשב לאסטרטגיה של ניכור כלפי האב (Verrocchio, M. C., Baker, A. J., & Bernet, W. (2016). Associations between exposure to alienating behaviors, anxiety, and depression in an Italian sample of adults. *Journal of forensic sciences*, 61(3), 692-698). בל נשכח בהקשר זה כי אמנם כעת העתירה היא להוסיף שם פרטי לילדה אך כפי שאמרה העו"ס לבית המשפט, בתחילה, התכוונה האם למחוק את השם הקיים ("ו.") ולא רק להוסיף את השם המבוקש על ידה ("ג."). (ורק בעקבות התערבות העו"ס "רוכנה" העתירה של האם (עמ' 6 שורה 31 לפרוטוקול). הלכה למעשה, מדובר בדרישה של האם מהילדה להצטרף אליה לקואליציה כנגד האב בסכסוך ההורי. מדובר בחציית גבולות אסורה ומסוכנת. היא כבר מתרחשת בפועל בבית האם שעה ששם כלל לא מכונה הילדה בשם עמו נולדה אלא בשם שנבחר לה לאחר

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

- 1 "לידתה השנייה". 'לידה' זו היא מלאכותית כמובן והיא התרחשה לגישת האם, מיד
2 לאחר הגירושין שאז קיבלה היא את החופש לנהוג בילדותיה כרצונה הרחק מאזיקי
3 ואלימות הקשר הזוגי. ייתכן שלאם הצדקות רבות להתנהלותה, אך הדבר פוגע ומסכן
4 התפתחותה התקינה של הקטינה. מטעמים אלה, מביע בית המשפט דאגה חמורה
5 ביותר לשלום הילדה לא רק מסעדי התביעה הנוכחית של הוספת שם במרשם
6 האוכלוסין אלא משוויון הנפש של הגורמים המטפלים מכך שגם ללא קשר לתביעה,
7 ימשיך הפיצול בעולמה של הילדה להתרחש במובן זה שהאם וסביבתה ימשיכו לכוונת
8 הילדה בשמה החדש "ג.י." ואילו האב וסביבתו יכנו אותה בשם עמו נולדה "י.י.". כנגד
9 תופעה זו יש לפעול ואין ליתן לה יד או לאפשר אותה. בסה"כ מדובר בילדה צעירה ביותר.
10 אפשר לחזור לכנותה בשם עמו נולדה ברוב המקרים וההזדמנויות ולצמצם הנזקים
11 הפסיכולוגיים הנגרמים לה.
12
13 26. הנזקים הנגרמים לילדה "י." (כן זהו שמה וזה אמור להישאר שמה היחיד), הינם רבים
14 גם בעקבות ההליך הנוכחי בגדרו היא נדרשה להסביר את עמדתה לעו"ס, לאפו"ט לדין,
15 לפסיכולוג מטעם בית המשפט. הטיעון של האב, כי לא מדובר ברצון אותנטי של הילדה
16 לשינוי שמה מקובל עלי במלואו. לא בכדי אמרה האפו"ט לדין בדיווח חסוי שלאחר מכן
17 גולה לצדדים בדיון, כי כאשר ביקשה מהקטינה לכתוב באיזה שם היא מעדיפה להיקרא,
18 אמרה שמעדיפה את השם "י.י.". עוד אמרה, כי היא חוששת מפני אמה, הצעקות
19 והמכות שלה. דיווח זהה עלה גם בפני הפסיכולוג (עמ' 10 שורות 13-15 לפרוטוקול וכן
20 ראו דיווח חסוי של האפו"ט לדין מיום 4/4/19). כלומר, כדי לרצות את האם וכאשר
21 נשאלה בביתה אמרה שאין לה התנגדות להיקרא בשני השמות. ברם מאוחר יותר
22 הסבירה כי מעדיפה את שם היוולדה ("י.") וכי אמירתה הקודמת נבעה מניסיון לרצות
23 את האם ובשל חשש מפניה ואף חשש מפני התנהגות אלימה מצדה. אני מקבל גם את
24 טענת האם, כי הקטינה הייתה שרויה במתח בהקשר זה כאשר התייצבה עם אביה
25 לבדיקה בפני המומחה. אלא שמראש לא היה מקום להעמיד את הילדה "במשפט שלמה"
26 שכזה, מראש לא היה צריך לגרום לה לבחור בין השמות או בין המשפחות, מראש לא היה
27 מקום לגרום לה את הבלבול, הפיצול והמתחויות הללו.
28
29 27. במקום אחר כבר נדרשתי להבהרה ואזהרה מפני נזקי ההורות הפתוגנית (ראו תמ"ש (נצי')
30 5075-04-15 פלוני נ' פלונית, ניתן ביום 23/5/18 ופורסם בנבו)). הראיתי שם, כי ההורות
31 הפתוגנית כלולה במדריך המחלות הפסיכיאטרי DSM-5 והיא כוללת בתוכה פרקטיקות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

הוריות של ניכור. במדריך ה-DSM מוגדרת הורות פתוגנית" כהורות שעלולה לגרום להפרעות אישיותיות ומחשבתיות בקרב הילד. הורות העושה שימוש בקרבן הילד וביצירת מחשבות שווא כך שהילד יתאים עצמו לצרכים הרגשיים והפסיכולוגיים של ההורה המנכר=> מקום שזה מתקיים, הרי שלפנינו אבחון של התעללות פסיכולוגית בילד בשל קיומה של הורות פתוגנית ("פתו" – חולי, "גני" – גורם). כן יוחד פרק במגדיר הפסיכיאטרי לעיל להשפעות הוריות שליליות על ילדים: בקטגוריה זו המונח, הורה, מתייחס להורה הראשי (ביולוגי, מאמץ, אומן) אשר יש לו תפקיד הורי ראשי בחיי הילד. הקטגוריה מתייחסת לאיכות יחסי הורה-ילד כאשר איכות יחסים אלו משפיעה על כיוון, ניבוי וטיפול של הפרעה מנטאלית או רפואית של הילד. בדרך כלל הפרעה זו קשורה עם הפרעות בתפקוד בהתנהגות (שליטה הורית לא מותאמת, פיקוח, מעורבות כלפי הילד, הגנת יתר, הפעלת לחץ מתמשך ומועצם, ויכוחים המעצימים איום פסי ואלים ובהתנהגות המנעותית ללא פתרון הבעיה), בחשיבה (ייחוס כוונות שליליות לזולת, עוינות/הפיכת האחר לשעיר לעזאזל כלפי הזולת, סרבנות לא מוסברת) ובאפקט (רגשות של עצבות, אפתיות, כעס כלפי הזולת). ראה מדריך ה-DSM-V בעמ' 715 תחת:

- **V61.20 Parent-Child Relational Problem**
- **V61.29 Child Affected by Parental Relationship Distress**
- **309.4 Adjustment Disorder with mixed disturbance of emotions conduct**
- **V.995.51 Child Psychological Abuse, Confirmed [Pathogenic parenting]**

אני רואה בנסיבות המקרה שבפניי, בניסיון של האם לשנות או להוסיף שם פרטי ולכנות הילדה בכל סביבה בשם אחר לפי הזיקה (זיקת אב/זיקת אם) כהפעלת אמצעים פסיכולוגיים על הילדה שאין לאפשר אותם. הוספת השם אינה משרתת את טובתה. היא פוגעת בה!

28. התביעה הנוכחית וטענות האם לעניין זכותה של הילדה לבחירת שם נוסף מלמדת את בית המשפט על הזהירות הרבה שעל השופט לנקוט בדונו בסכסוכי ילדים. הזהירות צריכה להיות מפני היגררות לשיח של זכויות, בייחוד כאשר מדובר בילדה צעירה ביותר הלכודה בתווך בין אינטרסים, האשמות וצרכים של שני ההורים שאינם מתיישבים עם רוחותה. הנכון לדעת בית המשפט במקרים מסוג אלה, הוא לנקוט אמנם בגישה פטרנליסטית, אך מפוכחת, השמה את הילד במרכז ואת טובתו ורווחתו גם כאשר אלה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

לא תמיד נובעים מדבריו, אמרותיו ועמדותיו ביחס למחלוקת. טובת הילד במרכז, אין משמעה לא לשמוע אותו או להתחשב בעמדותיו, נהפוך הוא. משמעותה בין השאר, לדעת "לתרגם" את הדברים שהילד אומר, להבין את המניעים להם, את מה שעומד בבסיסם, לראות אם מדובר בניסיון לרצות מי מהוריו, להבחין בדקויות על פי ההקשר. אך בסופו של דבר לקבל את ההחלטה ממקום של מבוגר אחראי ולא ממקום השקפתו של הילד.

29. עם כל הביקורת הציבורית על ארכאיות חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, התשכ"ב – 1962 עדיין לא נס ליחו של עיקרון העל של טובת הילד כעיקרון על הגובר על כל יתר כללי ההכרעה והוא זה שצריך לשמש את בית המשפט בהכרעות מסוג זה. אמירותיו וקביעותיו של השופט המנוח זילברג בע"א 209/54 שטיינר נ' מדינת ישראל פ"ד 241-242 (1955) עומדות בעיני וביתר שאת גם לאחר 75 שנים:

"מבחן טובת הילדים, לדעתי, לא ימלט בו אחד מן השניים: או שאינו שיקול רציני כלל או שמתחשבים בו ובו בלבד. פשרה לא תתכן כלל: הוא אינו ניתן לחלוקה, ואין למזגו ולערבבו באיזה שהוא שיקול אחר. כי משהתרומם המחוקק לדרגת התפיסה המודרנית – ובתפיסה מודרנית זו נוקטים חכמי ישראל זה עידן ועידנים – כי הילד אינו 'אוביקט' של שמירה והחזקה להנאתו או לטובתו של אחד ההורים אלא הוא עצמו 'סוביקט', הוא גופו 'בעל דין', בשאלה חיונית זו, הרי לא יתכן להתעלם מן האינטרסים שלו בשום צירוף מסיבות שהוא, ולא יתכן כי נדחה אותם מפני 'זכות' של מישהו אחר, ויהא זה האב או האם שלו. לכן צדק המחוקק הישראלי בקבעו – וזהו לדעתנו מובנו הנכון של סעיף 3(ב) – כי טובת הילדים תהא השיקול הסופי והמכריע הן בהתנגשה עם זכות האפוסטרופסות האמורה בסעיף 3(א) והן בהתנגשה עם הוראות חוק זר..."

30. לאחר שאני מוצא כי אין מקום להוסיף או לשנות שם הילדה כמבוקש, מחוייב אני להידרש לשאלה "מה יהיה הלאה?" והרי חיי הילדה לא נעצרים עם מתן פסק הדין. כך גם לא הסכסוך בין ההורים.

31. גישת האם והמומחה הינה, כי הילדה ממילא חשופה לסכסוך ההורי מזה זמן רב והיא מצליחה לשרוד את הקיום עם שני שמות. לפיכך היענות לתביעה והוספת שם פרטי במשרד הפנים לא אמורה לשנות באופן משמעותי את חייה או להשפיע עליה לרעה. זאת ועוד, אולי יהיה בכך לסיים הסכסוך כי האב יבין שלא יכול עוד להיאבק במציאות שבה יש לבתו שני שמות. גם לגישת המומחה יוכל הדבר לסייע בקידום סיום הסכסוך וזה הרי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

הנימוק העיקרי שלו להמלצתו החיובית להיענות לעתירת האם. גישה זו שגויה בעיני.
היענות בחיוב לתביעה משמעותה כניעה לסכסוך ולא התמודדות עמו. קבלת בקשת
האם פוגעת בילדה ולא מיטיבה עמה. אני מעדיף את עדות וחווית דעת העו"ס המכירה
את המשפחה שנים מספר, לפיה המאבק סביב הוספת השם במשרד הפנים אינו משרת
את טובת הילדה, נהפוך הוא, הדבר מציב אותה בקדמת הסכסוך ומערב אותה. הסכסוך
ההורי אינו גמור. הוא לא הסתיים והוא רחוק מכך. השליטה של בית המשפט במתן
אישור לשינוי שם באופן רשמי היא המעט שאפשר לעשות כדי להיאבק בסכסוך
ההורי (שכן יש קושי לשלוט בנעשה באופן בלתי פורמלי בבתי הצדדים ובסביבת
המגורים). המהלך של האם והבחירה של השם הנוסף אינם מקובלים על האב ונעשו
באופן חד צדדי ומגבירים הסכסוך. בוודאי שכך יהיה באם בית המשפט ייתן ידו לשינוי
שם באופן רשמי.

32. אני יכול להבין את תפיסתו של המומחה שלמעשה מבקשת "להשלים עם המציאות"
בתקווה שיהיה בכך לשכך או להנמיך להבות הסכסוך. אך מדובר לטעמי בתפיסה שגויה.
המומחה עצמו תמים דעים את גישת כל גורמי המקצוע שהמחלוקת בין ההורים מזיקה
לילדה, הוא רק סבור שאם יתווסף השם הפרטי הנוסף במשרד הפנים ובאופן רשמי, אזי
המחלוקת תפחת, ברם לטעמי בכך הוא שוגה. כך היו דבריו בתשובה לשאלות בית
המשפט:

"לשאלת בית משפט"

ש. לא טובתו של הילד זה שיהיה לו שם אחד?

ת. נכון. זה מה שקורה בדרך כלל, זה המציאות, יש מקרים חריגים.
הילדה מתמודדת עם שני שמות כל יום כל שבוע בכל מני מקומות וזה
מה שקורה לה. היא ממשיכה להתמודד עם הקונפליקט בין שני
ההורים

ש. אנו רוצים את טובת הילדה לכן שההורים ימשיכו לקרוא לה בשם
אחד ולא שניים

ת. זה לא יקרה. מה שלדעתי יקרה היא שתמשיך האם לקרוא לה בשם
שלה והאב בשם שלו, והם ימשיכו עם הקונפליקט הזה. החלטת בית
משפט להפסיק את הדבר הזה אני חושב על הילדה האם זה באמת
יפסיק את הדברים לדעתי לא. היא תמשיך להתמודד עם זה. אם
הוספת השם יגרום לה לנזק גדול, היא מתמודדת עם זה.

המשך

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני :

ש. היא לא צריכה להתמודד עם זה. אתה מתאר ילדה עם קשיים רגשים
ורמה נמוכה של חרדות היא מבולבלת, היא לא בעלת אישיות חזקה
שיכולה לעמוד מול ההורים זה פשוט במצב הזה קשיים רגשים
הפיתרון זה עבודה עם ההורים ולא להעמיס לילדה להמשיך
להתמודד עם מציאות שההורים לא פתרו בעבר ומביאים היום עליה.
עבודה צריכה להיות בהדרכה הורית אבל לא עם הקטינה.
ת. את צודקת.
ש. מה מצב הרגשי של הילדה כיום? זה נכון שיש לה קשיים רגשים
וחרדות לגבי אי ודאות של דמות האם ודמות האב?
ת. כן.
ש. הם קיימים. אז איך מתיישב שעדיין יש לה ביטחון עצמי להתמודד
עם שני שמות
ת. לא חושב שזה קשור אחד בשני. החרדות והמצב הרגשי הלא טוב
שלה, כתוצאה של שני ההורים לאורך שנים, בין היתר גם סוגיית
השם. לא רק החלק הזה גורם לה להיות מבולבלת. יש הרבה חומר
איך הילדה במקומות אחרים חוץ מהבית היא מתמודדת עם זה זה
חלק פשוט בחיים שלה ולא חלק הכי קשה. נכון שצריך טיפול
אמרתי לשניהם טיפול אישי זה לא מה שנדרשתי על זה, אני יודע
שהאם היתה בטיפול לא יודע אם האב היה, אבל צריכה הדרכה
כזאת כי הם שני הורים והפסיקו להיות זוג אבל ממשיכים להיות זוג
לילדה, אז המלצתי הדרכה יש עוד קונפליקטים בנוסף לזה.
ש. עברתי על חוות הדעת לא קיבלתי תשובה האם הוספת השם עוזר
לויסות הרגשי של הילדה או משפיע עליה באופן שלילי. כי חוות דעת
זה כמו זברה, פס לבן ופס שחור, פס לבן אתה אומר שיש לה כוחות
להתמודד, ופס שחור אתה מתאר ילדה עם קשיים עם מצב של בלבול
עם חרדות ואז אתה אומר שתעמיס עליה, כי התמודדה שלוש שנים
אז תמשיך להתמודד, ויודעים ששנה הבאה יהיה משהו אחר.
ת. נכון. במקרה זה העניין הוא השם.
ש. אז למה לא צריך טיפול להורים? ורק לילדה. המצב של הוספת השם
תשפיע על המצב התפקודי של הילדה?
ת. אם הקונפליקט על השם יפסק יתן לה נוח ושקט. דברים אחרים לא
יודע

לשאלת בית משפט

ש. יפסק אם ישאר שם אחד.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

ת. נכון. אבל במציאות הוא ימשיך להתנהל והילדה תמשיך להתמודד עם זה.

המשך:

ש. האם זה בריא שבכל בית קוראים לה בשם אחר. ושהמורה תגיד שם אחר והילדים יגידו שם אחר? זה בריא?

ת. איך אפשר לשנות את זה? מצב כזה לא נורמאלי, זה מקרה חריג.
ש. אבל לא נורמאלי. הוא לא מצב מומלץ ולא משהו שיעזור לילדה להתגבר על הקשיים שלה

ת. זה מציאות. שאלתי את עצמי איך אפשר לעזור לה שיהיה לה קל עם המציאות הזאת. זה אחד מהדברים שיכול להרגיע את הקונפליקט ולפתור את הסוגיה הזאת, בנוסף לטיפול וחשבתי שבעתיד היא תבחר לעצמה איזה שם היא תרצה, מה יקראו לה. היא תעדיף איך יקראו לה אחרי 18 היא תשנה את השם ותקבע את השם הסופי שלה
ש. בדקת את הבחירה של האם בשם הזה? או לשם הקודם איזה חשיפה יש? השמות זה משהו סמלי נכון? שמבטאים מנטליות, מחשבות, רגשות ניסית לבדוק עם האם מה גורם לה לעשות את השינוי הזה
ת. שאלתי אותה אם היא ענתה על חלק של למה קראו לה "ו." ולמה לא רוצה, זה עלה במקומות אחרים, האב ביקש שיקראו לה "ו." ולא היה לה כוחות לשנות את המציאות הזאת והיא רוצה להוסיף שם "ג." לילדה

ש. לא אמרה למה השם הזה?

ת. לא. אוהבת את השם הזה.

ש. בחירת השם בשלב הנוכחי קשורה לאם אחרי שיצאה מהמשבר הזוגי?

ת. לא יודע. לא בדקתי. " (עמ' 15-16 לפרוטוקול).

33. הדברים האמורים לא רק מחזקים אותי בגישתי, כי יש לדחות התביעה, אלא כי גם נכון

להיאבק במישור הבלתי פורמלי כנגד כינוייה של הילדה בשני שמות לפי הזיקה למי

מההורים. לבית המשפט ארגז כלים נרחב להתמודד עם הורים שאינם פועלים לפי

החלטות שיפוטיות והוא לא יהסס לעשות שימוש בכלים אלה כדי להביא לשינוי הנדרש

בחייה של הילדה. בית המשפט סבור, כי מדובר באם אינטליגנטית שכבר הצהירה, כי

תפעל לפי החלטות שיפוטיות ותוכל להפנים ולהתמודד עם המסרים העולים מפסק דין

זה. ברור לבית המשפט, כי האם בחוויתה הסובייקטיבית חשה כעת תחושת שחרור מעול

הנישואין והקשר עם אדם שנתפס בעיניה אלים וכוחני. עוד ברור לי כי הבחירה בשם אחר

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

1 לילדה היא ביטוי לתחושת השחרור והשינוי של האם בחייה. אך לא על חשבון הילדה!
2 האם צריכה לקיים את ההתמודדות שלה עם המשבר והצמיחה ממנו תוך הפחתת
3 הנזקים הנגרמים לילדה ולא העצמתם. באותה מידה ניתן לומר, כי האב יכול היה להקל
4 על הילדה עם היה מסכים להוספת השם, אבל ברור שזה לא יקרה. מדובר בהורים
5 מסוכסכים שלא עיבדו את הגירושין והפגיעות של שניהם. לשניהם חלק בנזקי הילדה. על
6 שניהם החובה לצמצם אותם. לכן הפתרון הוא בדחיית התביעה וחייב ההורים בהדרכה
7 ובתיאום הורי כדי להגיע לדרכים מוסכמות בדבר צמצום השימוש בשם "ג." ו"חזרה
8 לשימוש רווח ותדיר יותר בשם עמו נולדה הקטינה ("ו").

סיכום ותוצאה:

12 34. הגשת תביעה לשינוי או הוספת שם פרטי לילד, בצל מאבק בין הורים, לכשעצמה
13 מהווה תמרוק אזהרה בפני בית המשפט, שמא מדובר בהיבט נוסף של הסכסוך ההורי
14 תוך שימוש או הצבת הילד בחזית ובאמצעות שימוש "בזכויותיו" לשנות את שמו.
15 תביעה שכזו היא נדירה. לא מצאתי אח ורע לה בפסקי דין שנדרשו לעתירות לשינוי שם.
16 אלו תמיד היו תביעות לשינוי שם משפחה. שינוי שם פרטי לא מצאנו. השם הפרטי
17 המהווה חלק מהזהות של הילד ניתן לו לאחר הלידה. שם פרטי לא משתנה ולא צריך
18 להשתנות רק בשל העובדה שלאחר הגירושין או הפרידה רוצה אחד ההורים לכנות את
19 הילד בשם אחר. כששני הורים רוצים לשנות שם פרטי בהסכמה ובהרמוניה, הרי שלפי
20 חוק השמות הם לא זקוקים כלל לאישור בית המשפט. המחלוקת כלל לא מתעוררת
21 (סעיף 13 רישא לחוק השמות). אך כאשר הם חלוקים בשאלה זו וברקע סכסוך הורי
22 בעצימות גבוהה, יידרשו מהצד המעוניין לשנות או להוסיף שם, ראיות כבדות משקל
23 המצביעות על כך כי זו אכן טובת הילד.

25 35. עלתה השאלה, האם במציאות חייה של הילדה בה כבר היא חווה פיצול מתמשך ועמוק
26 בין ההורים, לא נכון יהיה להשלים עם חוויית הפיצול ואולי אף יהיה בכך לסייע לסיום
27 הקונפליקט באם בית המשפט ייעתר בחיוב לבקשה להוספת שם פרטי. זו הייתה גישת
28 האם והמומחה. מצאתי באופן חד משמעי, כי המענה לשאלה זו הינו שלילי. ראשית,
29 וכעולה מהעובדה שעוד בטרם מתן פסק הדין הוגשה תביעה נוספת על ידי האם לשינוי
30 הסדרי שהות, הסכסוך ההורי לא יסתיים עם מתן פסק דין בתיק זה. הוא גם לא יפחת
31 באם בית המשפט ייעתר לתביעה בחיוב. הוא רק יסלים, בייחוד שהדבר יגרום לתחושת
32 ניצחון של צד אחד ותבוסה ותסכול של צד אחר. שנית, גישה שכזו אינה יכולה להיות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

גישה שיפוטית שאוחז בה בית משפט לענייני משפחה. בית משפט אינו נכנע לסכסוך הורי. הוא אוחז בשור בקרניו עד להכרעה. אמנם מדובר ב"שור פרא" של ממש, אך גם הוא ניתן להכנעה ולשליטה. הורים חייבים להבין שלבית המשפט יש כוח, סמכות ועוצמה. הורים שלא מסוגלים להתנהל בהסכמה באוטונומיה הורית, משרבבים ילדים לסכסוך ומערבים אותם בקואליציות בינדוריות, ומתנהלים בהורות פתוגנית, ימצאו עצמם מול בית משפט שיתערב באוטונומיה ההורית שלהם כדי להגן על ילדיהם מפני הנזקים שהם עצמם גורמים להם. לפיכך, לא זו בלבד שאין להיענות לתביעה ולהוסיף שם באופן רשמי במשרד הפנים, אלא שיש להתערב במציאות החברתית/משפחתית הבלתי פורמלית ולהורות להורים ובפרט לאם להתחיל לאלתר בצמצום השימוש בשם הפרטי הנוסף של הילדה וחיוב המוסדות הפורמליים (בית ספר) לעשות שימוש רק בשם הרשמי. האם נצליח בכך? איני יודע, אך לנסות להצליח – אני מחוייב!

36. לאור כל המבואר אני מורה כדלהלן:

36.1. אני מורה בזה על דחיית התביעה לשינוי או הוספת שם פרטי לילדה "ו." ושמה יישאר ללא שינוי.

36.2. אני מחייב בזה את בית הספר בו לומדת הקטינה לעשות שימוש עיקרי בשם הרשמי של הקטינה "ו."

36.3. אני מחייב את האם להפחית באופן משמעותי השימוש בשם "ג.ג." עבור הקטינה הן בביתה והן בסביבתה הקרובה.

36.4. אני מחייב את ההורים לפנות לתיאום הורי אצל גורם שיוחלט עליו על ידי העו"ס לסדרי דין על מנת לתאם את האופן שבו יצומצם השימוש בשם הנוסף שניתן על ידי האם לקטינה באופן הדרגתי.

36.5. אני מורה לעו"ס לסדרי דין לעקוב אחר ביצוע פסק דיני במוסדות חינוך ואחר התייצבות ההורים בתיאום הורי ולעדכן את בית המשפט בתוך 90 יום מהיום.

37. אני מחייב התובעת לשלם לאוצר המדינה הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בסך

4000 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ש"ש 53030-09-17 כ. ס. נ' י.א. ואח'

תיק חיצוני:

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים, למומחה, לעו"ס ולאפו"ט לדין .

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים או הקטינה.

ניתן היום, ה' תשרי תש"פ, 04 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

אסף זגורי, שופט
סגן הנשיא לענייני משפחה